

ROGER BALLEEN

Shadow Land – Varjojen maa. Valokuvia vuosilta 1982-2015.

25.09.2015 – 17.01.2016

Siipi, MEDIApiste ja Projektihuone

Kuraattorit: Pia Hovi-Assad ja Anni Venäläinen

Yleisölle avoin tiedotustilaisuus: 25.09.2015 klo 12.00

Avajaiset: 25.09.2015 klo 18–20

Roger Ballenin häiritsevät, oudonkauniit valokuvat jäävät kaiheartamaan mieleen. Dokumentaarisenä valokuvaajana aloittanut taiteilija on siirtynyt vähitellen luomaan esineistä, ihmisistä, eläimistä ja piirroksista muodostuvia unenomaisia sommitelmia. Koko ajan hänen välineenään on ollut mustavalkoinen valokuva. Näyttely esittelee läpileikkauksen Ballenin tuotantoon. Mukana on kaksi dokumentaarista lyhytelokuvaa, *Asylum of the Birds* (2014) ja *Outland* (2015), joissa kuljetaan Ballenin mukana valokuvien kuvauspaikoilla kaupunkien reunamilla ja kuvissa esiintyvien ihmisten parissa. Näyttelyssä nähdään myös musiikkivideo

I Fink U Freeki (2012), joka aloitti Ballenin yhteistyön etelä-afrikkalaisen Die Antwoord -yhtyeen kanssa.

Yhdysvaltalaisyntyinen Ballen on koulutukseltaan geologi. Työ vei hänet Etelä-Afrikkaan, jonne asetuttuaan hän alkoi valokuvata kohtamia ihmisiä ja paikkoja, aluksi katuvalokuvauksen tyyliin 35mm kinofilmille. Taiteilijan esteettistä näkemystä voi hänen omien sanojensa mukaan luonnehtia Roger Ballenin maailmaksi, joka on kehittynyt askel askeleelta viimeisen reilun neljäkymmenen vuoden aikana. Ratkaiseva muutos Ballenin työskentelyssä tapahtui hänen siirryttyään käyttämään Rolleiflex-kameraa. Kameraa ei voinut käsitellä huomaamattomasti, joten taiteilijan täytyi pyytää ihmisiä asettumaan kuvaan. Aluksi Ballenin valokuvien kohteena olivat erityisesti ihmiset, kuten sarjoissa *Dorps, Small Towns of South Africa* (1982 – 1986) ja *Platteland, Images from Rural South Africa* (1986-1994) joissa hän kuvasi syrjäseuduilla eristyneissä olosuhteissa eläviä valkoisia. Tähän ajanjaksoon kuuluu mm. kuuluisa kuva *Dresie & Casie, kaksoset*, vuodelta 1993. Samalla oudot yksityiskohdat ja tarkoin harkitut rinnastukset tulivat yhä keskeisemmiksi.

Dokumenttaarisuus alkoi jäädä taka-alalle kun vuorovaikutus kuvattavien kanssa lisääntyi. Jo sarjoissa *Outland* (1994-2000) ja *Shadow Chamber* (2000-2004) kuvattavista tuli esiintyjiä, jotka luovat ihmisen psykologiaa luotaavia näkyjä yhdessä Ballenin kanssa. Näistä jälkimmäisessä erikoiset kiemurtelevat vaijerit ja johdot, joita esiintyi jo varhaisissa kuvissa, kuten myös rujut piirroksiset, alkavat valloittaa kuva-alaa. Uusimmat teokset koostuvat monikerroksisista kuvallisista metaforista. Kuvat pohjautuvat todellisiin paikkoihin, mutta niihin sekoittuu käsillä olevista elementeistä improvisoiden lavastettuja asetelmia ja tilanteita. Viimeisen kymmenen vuoden aikana toteutuneissa sarjoissa *Boarding House* (2004-2008) ja *Asylum of the Birds* (2008-2013) eläimet, linnut, piirroksiset, maalaukset ja esineet ovat jättäneet ihmiset kuvissa taka-alalle. Ihmisten ja erityisesti eläinten ennakoimattoman käyttäytymisen vuoksi valokuvan ”ratkaiseva hetki” - kun kuvatilän sommittelu ja tapahtumat asettuvat silmänräpäyksen ajaksi kohdalleen ja laukaisinta painetaan - ei ole menettänyt merkitystään.

Ballenin kuvissa on yhtä aikaa koomisuutta ja traagisuutta. Niissä voi nähdä yhteiskunnallista kantaottavuutta vaikka taiteilija itse sanoutuikin irti poliittisuudesta, painottaen kiinnostustaan ihmisen psykologiaan, siihen mikä on syvästi inhimillistä. Hän kutsuukin kuvia oman mielensä jatkeeksi. Ballen on johdonmukaisesti pitänyt kiinni neliskulmaisesta kuvaformaattista ja mustavalkoisuudesta. Kuvat linkittyvät outsidersuhteeseen, installaatioihin tai teatteriin ja samalla kuvajournalismin ja valokuvataiteen traditioon. Viime aikoina Ballen on toteuttanut installaatioitaan myös näyttelytiloihin ja laajentanut ilmaisuaan liikkuvan kuvan puolelle musiikkivideoon ja lyhytelokuvaan.

Huom! Porin taidemuseon syksyn 2015 luentosarja: 28.10. kello 18:30. *Hulluus, joka räjähtää katsojan silmille/* FT Anna-Kaisa Rastenberger. Luento johdattaa Ballenin taiteen teemoihin.

Lisätietoa:

ts. intendentti, näyttelypalvelut Anni Venäläinen puh. 044 701 7601, anni.venalainen@pori.fi